

Дело C-106/24**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

8 февруари 2024 г.

Запитваща юрисдикция:

Hof van Cassatie (Белгия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

25 януари 2024 г.

Касатор:

OV

Ответник в касационното производство:

WEAREONE.WORLD BV

Предмет на главното производство

Главното производство се отнася до твърдяно нарушение на авторските права върху произведения, създадени от установения в Нидерландия ищец в първоинстанционното производство по поръчка на белгийско дружество. По-специално се разглежда въпросът нидерландското или белгийското право следва да се приложи, за да се установи лицето, което е титуляр на авторските права.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Настоящото преюдициално запитване на основание член 267 ДФЕС се отнася до понятието „договорни задължения“ по смисъла на Римската конвенция за приложимото право към договорните задължения (наричана по-нататък „Римската конвенция“) и приложимия от края на 2009 г. Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения (наричан по-нататък „Регламент Рим I“). Запитващата юрисдикция поставя

въпроса дали тази конвенция и този регламент се прилагат, за да се установи как е приложимото право, по което да се определи кой е титулярят на авторско право върху произведение, създадено при изпълнение на договор за поръчка.

Преюдициален въпрос

Трябва ли член 1, параграф 1 от Римската конвенция и член 1, параграф 1 от Регламент „Рим I“ да се тълкуват в смисъл, че в обхвата на понятието „договорни задължения“ попада въпросът относно това кой е титуляр на авторско право върху произведение, създадено при изпълнение на задължение по трудов договор или по договор за поръчка, т.е. въпросът кой е първоначалният титуляр на правото, както и дали и в какъв обхват това право може да бъде прехвърляно на правопреемник?

Цитирани разпоредби на правото на Съюза

Конвенция за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 година (ОВ L 266, 1980 г., стр. 1; публикувана на български език в ОВ L 347, 2007 г., стр. 3;)

Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения („Рим I“) (ОВ L 177, 2008 г., стр. 6)

Цитирани разпоредби на националното право

Белгийско право

Wetboek van economisch recht (Кодекс на стопанското право), член XI.165, параграф 2

Wet van 16 juli 2004 houdende het wetboek van internationaal privaatrecht (Закон от 16 юли 2004 година за въвеждане на Кодекса на международното частно право), членове 2 и 93

Нидерландско право

Auteurswet 1912 (Закон за авторското право от 1912 г.), член 8

Кратко представяне на фактите и на главното производство

- 1 От 2009 г. установеният в Нидерландия ищец в първоинстанционното производство ежегодно създава произведения — проекти на лога, главни сцени и фестивални декорации за ответника, белгийско дружество, което

организира по-специално фестивала *Tomorrowland*. Ищецът извършва това при изпълнението на устно сключени договори за поръчка.

- 2 През 2017 г., вследствие на спор относно авторските права върху тези произведения, ответникът прекратява сътрудничеството. Тези авторски права включват имуществени права (по-специално правото на използване, в това число например правото на възпроизвеждане и разпространение) и неимуществени авторски права (като правото на посочване на името на автора). Поради нарушаване на двата вида авторски права касаторът предявява пред Ondernemingsrechtbank Antwerpen (Търговски съд Антверпен, Белгия) иск за обезщетение за вреди в размер на 2 200 000 EUR, респ. 225 000 EUR.
- 3 На основание на белгийското право Ondernemingsrechtbank Antwerpen постановява, че съгласно това право имуществените права върху произведенията са прехвърлени на ответника и ищецът в първоинстанционното производство не е доказал, че е титуляр на неимуществени авторски права.
- 4 В производството по въззивно обжалване Hof van Beroep Antwerpen (Апелативен съд Антверпен, Белгия) установява, че въпросът за това кой е титуляр на авторските права се определя в съответствие с Римската конвенция и Регламент „Рим I“. От член 4, параграфи 1 и 2 от Римската конвенция и член 4, параграф 1, буква б) от Регламент „Рим I“ следвало, че е приложимо нидерландското право, по-специално член 8 от (нидерландския) Auteurswet (Закон за авторското право). Съгласно този член, по-специално, дружеството, което „представя публично дадено произведение като произхождащо от него“, се счита за създател на това произведение. Следователно тази разпоредба предвиждала „фиктивно качество на създател“, считано от създаването на произведение. Въз основа на нея ответникът трябвало да се счита за фиктивен създател на произведенията и поради това бил титуляр на свързаните с тях имуществени права. Освен това посоченият член 8 от нидерландския Auteurswet изключвал и възможността ищецът в първоинстанционното производство да се позове на неимуществени авторски права.
- 5 Впоследствие ищецът в първоинстанционното производство подава касационна жалба пред запитващата юрисдикция.

Основни доводи на страните в главното производство

- 6 Касаторът подчертава, че както в Римската конвенция, така и в Регламент „Рим I“ по същество се посочва, че тези актове се прилагат в ситуации на състълкновение на закони за „договорните задължения“. Касаторът обаче счита, че начинът на възникване, съществуването, вида, съдържанието, наличността, прехвърляемостта и изчерпването на правата на интелектуална собственост се уреждат от материалноправните аспекти на тези права, а не

от договорните задължения, възникнали във връзка с тези права. В контекста на тези материалноправни аспекти приложимото право се определяло от белгийския *Wetboek van internationaal privaatrecht* (Кодекс на международното частно право, наричан по-нататък „WIPR“), а не от Римската конвенция, респ. Регламент „Рим I“.

- 7 Касаторът се позовава на член 93, параграф 1 от WIPR, съгласно който правата на интелектуална собственост се уреждат от правото на държавата, в чиято територия се търси закрила на собствеността. Освен това той се позовава на член 94, параграф 1 от WIPR. Последният предвижда, че определеното съгласно този закон приложимо право урежда въпросът за съществуването на права на интелектуална собственост и въпросът относно титулярите на тези права. Касаторът търси закрила на авторските си права в Белгия (където същите са използвани в рамките на фестивали), поради което той счита, че приложимо е белгийското право. Касаторът изтъква, че като постановява, че е приложимо нидерландското авторско право, *Hof van Beroep* нарушава по-специално член 93, параграф 1 и член 94, параграф 1 от WIPR.
- 8 По отношение на неимуществените авторски права касаторът изтъква по-конкретно, че съгласно белгийското авторско право те не могат да се прехвърлят (член XI.165, параграф 2 от *Wetboek van economisch recht*). Ето защо от белгийското право той извежда заключението за непрехвърляемост на неимуществените права. Следователно като приел, че съгласно член 8 от нидерландския *Auteurswet* касаторът не е титуляр на неимуществени авторски права, *Hof* нарушил относимото белгийско право.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 9 Запитващата юрисдикция се позовава на постоянната практика на Съда на Европейския съюз относно понятието „договорни задължения“ по смисъла на член 1, параграф 1 от Римската конвенция и член 1, параграф 1 от Регламент „Рим I“. Съгласно тази съдебна практика това понятие трябва да се тълкува самостоятелно с оглед на систематиката и целите на Римската конвенция и Регламент „Рим I“ (решение от 21 януари 2016 г., *Ergo Insurance*, C-359/14 и C-475/14, EU:C:2016:40, т. 43; вж. по аналогия решение от 24 ноември 2020 г., *Wikingerhof*, C-59/19, EU:C:2020:950, т. 25).
- 10 По отношение на системата и целта на Римската конвенция се посочва доклада към Римската конвенция, изготвен от М. Джулиано и П. Лагард (ОВ С 282, 1980 г., стр. 1), в който относно член 1, параграф 1 от Римската конвенция се посочва следното: „[п]ървоначално областта на вещните права и правата върху обекти на интелектуална собственост, разбира се, не попада в обхвата на тези разпоредби, доколкото Конвенцията се отнася само до приложимото право към договорните задължения. Това уточнение е изрично включено в един от членовете на първоначалния проект. Групата обаче

счита за излишно да повтаря това уточнение в настоящия текст, още повече че в този случай би било необходимо да посочат съществуващите разлики между различните правни системи на държавите членки на Общността.“

- 11 По отношение на Регламент „Рим I“ запитващата юрисдикция се позовава на коментарите на European Max-Planck Group for Conflict of Laws in Intellectual Property (Група на Института „Макс Планк“ относно стълкновението на закони в областта на правото на интелектуална собственост) от 4 януари 2007 г. относно предложението за този регламент [*Comments on the European Commission's Proposal for a Regulation on the Law Applicable to Contractual Obligations („Rome I“) of December 15, 2005 and the European Parliament Committee on Legal Affairs' Draft Report on the Proposal of August 22, 2006* (Коментари относно предложението на Европейската Комисия за Регламент относно приложимото право към договорни задължения („Рим I“ от 15 декември 2005 г. и относно изготвения от Комисия по правни въпроси към Европейския парламент Проектодоклад относно това предложение от 22 август 2006 г.)]. В него се посочва, че въпросите, които се отнасят до правото на интелектуална собственост, разгледано само по себе си, обаче са тясно свързани с договора относно това право, като прехвърляемостта на правото, условията, при които може да се извърши прехвърляне или да се предостави лиценз, или въпросът дали прехвърлянето или лицензът са противопоставими спрямо трети лица, не се уреждат от приложимото към договора право, а от правото на държавата, в която се търси закрила.
- 12 От тези становища изглежда следва, че въпросът кой е титуляр на авторското право върху произведение, създадено в рамките на договор за поръчка, и дали това право е прехвърляемо, е въпрос от областта на вещното право, който не попада нито в материалния обхват на Римската конвенция, нито на Регламент „Рим I“.
- 13 Въпреки това, в различните държави членки се водят дискусии относно това становище. В правната доктрина е изразено и мнението, че поради тясната връзка с договорното задължение, при изпълнение на което е създадено произведението, въпросът за това кой е първият титуляр на правото се определя именно от договора. Следователно в контекста на това становище въпросът относно това кой е титуляр на правото би попаднал в обхвата на понятието „договорно задължение“ по смисъла на член 1, параграф 1 от Римската конвенция и член 1, параграф 1 от Регламент „Рим I“. Запитващата юрисдикция счита, че с оглед на тази дискусия тълкуването на член 1, параграф 1 от Римската конвенция и член 1, параграф 1 от Регламент „Рим I“ не е толкова очевидно, че да не оставя място за никакво основателно съмнение, поради което поставя преюдициалния въпрос.